

HOTĂRÎRE
cu privire la aprobarea, modificarea și abrogarea unor acte
normative ale Băncii Naționale a Moldovei

nr. 240 din 09.12.2013

Monitorul Oficial nr.17-23/97 din 24.01.2014

* * *

ÎNREGISTRAT:

Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.955 din 15 ianuarie 2014
Ministru _____ Oleg EFRIM

În temeiul art.5 lit.d), art.11, art.26 lit.c), art.44 din [Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995](#) cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art.624), cu modificările și completările ulterioare, și art.25, art.28, art.31, și art.40 din [Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995](#) (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art.199), cu modificările și completările ulterioare, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la expunerile “mari”, conform anexei nr.1.
2. Se aprobă Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, conform anexei nr.2.
3. Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale, aprobat prin [Hotărîrea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.231 din 27 octombrie 2011](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.216-221, art.2007), cu modificările și completările ulterioare, înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 1 decembrie 2011 sub nr.856, se modifică după cum urmează:
 - a) la punctul 1, subpunctul 1), litera b) textul “ , cu excepția plasărilor și creditelor overnight care nu au depășit termenul de rambursare de o zi” se exclude;
 - b) la punctul 8 sintagma “enumerate la Capitolul I, litera E din Regulamentul nr.3/09 cu privire la expunerile “mari”, aprobat de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, proces-verbal nr.37 din 1 decembrie 1995” se substituie cu cuvintele “enumerate în punctul 2, subpunctul 5) din Regulamentul cu privire la expunerile “mari””.
4. Pe parcursul textului Regulamentului cu privire la sistemele de control intern în bănci, aprobat prin [Hotărîrea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.96 din 30 aprilie 2010](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.98-99, art.368), înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 4 iunie 2010 sub nr.754, cuvintele “activități în comun”, “activității în comun”, “acționează în comun” și “acționării in comun” se substituie cu cuvintele “activități concertate”, “activității concertate”, “acționează concertat” și “acționării concertate”.
5. Se abrogă unele acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei, conform anexei nr.3.
6. Începînd cu 30 iunie 2014 în punctul 2, subpunctul 1), litera b) din Regulamentul cu privire la expunerile “mari” textul “25%” va fi înlocuit cu textul “20%”.
7. Băncile se vor conforma limitelor maxime prevăzute la Capitolul II din Regulamentul cu privire la expunerile “mari” și la Capitolul III din Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate,

în termen de pînă la 30 iunie 2014. Orice decizie privind încheierea tranzacției sau prelungirea acțiunii tranzacției deja existente la data intrării în vigoare a prevederilor prezentei hotărîri urmează să se efectueze în conformitate cu condițiile și restricțiile regulamentelor în cauză.

8. În termen de 1 lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, băncile, care depășesc limitele maxime menționate la punctul 7 din prezenta hotărîre, trebuie să prezinte la Banca Națională un plan de acțiuni detaliat privind conformarea acestora cu limitele respective.

9. Nu se va considera încălcare, pînă la data de 30 iunie 2015, depășirea limitelor maxime prevăzute la Capitolul II din Regulamentul cu privire la expunerile "mari" și la Capitolul III din Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, dacă această depășire este cauzată de expunerile asumate de bancă pînă la data intrării în vigoare a prevederilor punctului 6 din prezenta hotărîre. Orice decizie privind încheierea tranzacției sau prelungirea acțiunii tranzacției încheiate pînă la data intrării în vigoare a prevederilor punctului 6 din prezenta hotărîre, urmează să se efectueze în conformitate cu condițiile și restricțiile regulamentelor menționate.

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI**

Dorin DRĂGUȚANU

Chișinău, 9 decembrie 2013.

Nr.240.

Anexa nr.1
la Hotărîrea Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a Moldovei
nr.240 din 9 decembrie 2013

[Anexa nr.1 abrogată prin Hot.BNM nr.109 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

[Pct.2 modificat prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

[Pct.2 modificat prin [Hot.BNM nr.45 din 01.10.2015](#), în vigoare 13.12.2015]

[Pct.3 modificat prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

[Pct.5¹ introdus prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

[Pct.7¹ introdus prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

Notă: Pe tot parcursul Regulamentului, sintagma „acționînd concertat” se modifică cu sintagma „aflate în legătură” la forma gramaticală respectivă, conform [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016

Anexa nr.2
la Hotărîrea Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a Moldovei
nr.240 din 9 decembrie 2013

Notă: Pe tot textul regulamentului cuvîntul „funcționarilor” se substituie cu cuvîntul „salariaților” la forma gramaticală respectivă, conform Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019

Notă: Pe tot parcursul Regulamentului, sintagma „acționînd concertat” se modifică cu sintagma „aflate în legătură” la forma gramaticală respectivă, conform [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016

REGULAMENT privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Regulament stabilește cerințe privind încheierea, aprobarea, înregistrarea, realizarea și raportarea tranzacțiilor cu persoanele afiliate, expunerile aferente acestor tranzacții, precum și stabilește caracteristicile de identificare a persoanelor afiliate băncii de către Banca Națională a Moldovei în cadrul activității de supraveghere și cerințe minime cu privire la reglementările interne și practicile de gestionare a riscurilor asociate tranzacțiilor cu persoanele afiliate.

[Pct.1 modificat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

[Pct.1 completat prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

2. În sensul prezentului regulament următoarele noțiuni semnifică:

1) persoanele afiliate băncii – persoanele prevăzute în noțiunea de „afiliată a unei alte persoane” din art.3 din [Legea nr.202/2017](#) privind activitatea băncilor.

În sensul literei a) din noțiunea „afiliată a unei alte persoane” din [Legea nr.202/2017](#) privind activitatea băncilor persoanele, care dețin funcții-cheie prevăzute la pct.3 subpct.4) lit.a)-f) din Regulamentul cu privire la cerințele față de membrii organului de conducere al băncii și al societății financiare holding mixte, conducătorii sucursalei unei bănci din alt stat, persoanele care dețin funcții-cheie și față de lichidatorul băncii în proces de lichidare, aprobat prin [Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.292/2018](#), se consideră persoane afiliate băncii.

În sensul literei g) din noțiunea „afiliată a unei alte persoane” din [Legea nr.202/2017](#) privind activitatea băncilor se consideră persoane aflate „în alt gen de relații” cel puțin următoarele persoane:

persoanele aflate în divorț, persoanele aflate în relații de tutelă și curatelă, afinii rudelor de gradul întâi și doi, soții persoanelor și afinilor menționați;

persoanele aflate în relații asemănătoare celorla dintre soți (concubinaj) sau în relații asemănătoare celorla dintre părinți și copii;

persoanele aflate în alte relații care conduc la o dependență economică dintre două sau mai multe persoane;

2) termenii de „capital eligibil”, „expunere” și „grup de clienți aflați în legătură” se vor aplica în sensul termenilor definiți în Regulamentul cu privire la expunerile mari, aprobat prin [Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.109 din 5 aprilie 2019](#). În sensul prezentului Regulament, expunerea băncii față de o persoană afiliată acesteia va include și expunerea băncii față de o altă persoană care este afiliată altei bănci ce are expuneri față de prima persoană (persoană afiliată băncii);

3) în sensul prezentului regulament, la determinarea persoanelor afiliate băncii, definiția „control” din art.3 din [Legea nr.202/2017](#) privind activitatea băncilor nu se aplică relațiilor de control ale administrației centrale și oricăror persoane care controlează sau se află sub controlul acesteia;

4) tranzacție cu persoanele afiliate este orice transfer de mijloace bănești sau orice obligație contractuală între părțile afiliate băncii și bancă, indiferent dacă se percepe sau nu o plată, cu excepția tranzacțiilor/operațiunilor ce țin de:

a) vânzarea/cumpărarea valutei în numerar până la limita care nu prevede identificarea persoanei conform [Legii nr.308/2017](#) cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;

b) transferurile prin sistemele de remitere de bani;

c) alimentarea conturilor;

d) încasarea/ achitarea dobânzilor/ comisioanelor/ plăților aferente creditelor/ plasărilor/ depozitelor/ împrumuturilor;

e) transferurile legate de pachetele salariale și/sau indemnizații;

f) retragerile din cont;

g) transferurile efectuate între conturile deschise de persoana afiliată la bancă;

h) vânzarea/cumpărarea valutei prin virament pentru operațiuni cu carduri de plată;

i) încasarea plăților în folosul beneficiarilor de plăți/furnizorilor de mărfuri/servicii;

j) serviciile prestate de bănci în calitate de agent bancassurance.

[Pct.2 modificat prin Hot.BNM nr.137 din 30.06.2022, în vigoare 15.11.2022]

[Pct.2 modificat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

[Pct.2 în redacția [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

[Pct.3-4 abrogate prin [Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019](#), în vigoare 19.06.2019]

[Pct.4 completat prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

Capitolul II TRANZACȚII CU PERSOANE AFILIATE BĂNCILOR

Secțiunea 1 Tranzacții

5. Tranzacțiile cu persoanele afiliate trebuie să reflecte interesele băncii și nu pot fi efectuate în condiții mai avantajoase decât cu persoanele neafiliate (cu excepția salariaților băncii care nu sînt afiliați băncii) și nu pot fi efectuate cu încălcarea limitelor și a prevederilor stabilite în actele normative în vigoare. În sensul prezentului regulament, cel puțin condițiile specificate la art.80 alin.(8) din [Legea 202/2017](#) privind activitatea băncilor sunt considerate a fi mai avantajoase decât cele prevăzute pentru persoanele care nu sunt afiliate băncii.

[Pct.5 modificat prin [Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019](#), în vigoare 19.06.2019]

[Pct.5 completat prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

6. Banca va efectua tranzacții cu persoanele afiliate numai după acumularea informației (documentelor) suficiente pentru argumentarea avantajului economic pentru bancă al tranzacțiilor respective, precum și pentru evaluarea riscurilor aferente acestora. Banca nu va încheia tranzacții cu persoanele în privința cărora nu poate fi stabilită și verificată lipsa sau existența afilierii cu banca.

[Pct.6 în redacția [Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019](#), în vigoare 19.06.2019]

[Pct.6 completat prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

Secțiunea a 2-a Acordarea creditului/efectuarea plasării

7. Banca poate acorda credite/efectua plasări la persoanele afiliate în aceleași condiții ca și persoanelor neafiliate (cu excepția salariaților băncii care nu sînt afiliați băncii). Banca nu poate încasa de la persoanele afiliate dobînzii și comisioane mai mici decât percepe în condiții similare de la persoanele neafiliate (cu excepția salariaților băncii care nu sînt afiliați băncii).

8. Banca este obligată să înainteze aceleași cerințe către persoanele afiliate privind asigurarea rambursării creditului, condițiilor achitării creditului/efectuării plasării, prezentării informației complete a situației financiare și informației referitor la utilizarea efectivă a creditului.

9. La acordarea creditelor/efectuarea plasării la persoanele afiliate riscul de rambursare asumat de bancă nu trebuie să fie mai mare, decât în cazul acordării creditelor/efectuării plasării persoanelor neafiliate.

10. Banca aplică aceleași măsuri către persoanele afiliate, la rambursarea creditelor/plasărilor efectuate, ca și către persoanele neafiliate.

Secțiunea a 3-a Acceptarea depozitelor/obținerea împrumuturilor

11. Banca poate accepta depozite/obține împrumuturi de la persoane afiliate pe același termen și cu aceleași condiții ca și pentru persoanele neafiliate.

12. Banca nu este în drept să plătească persoanelor afiliate o rată a dobînzii/comisioane la depozite/împrumuturi mai mare, decât altor persoane pe asemenea depozite/împrumuturi.

13. Banca nu are dreptul să creeze condiții deosebite pentru depozitele/împrumuturile persoanelor afiliate și să permită overdrafturi (solduri debitoare de pe conturile pasive) în astfel de condiții pe conturile respective ale persoanelor afiliate.

Capitolul III LIMITE MAXIME

14. Valoarea expunerii, după luarea în considerare a efectului diminuării riscului de credit în conformitate cu capitolele VI-IX din *Regulamentul cu privire la expunerile mari*, față de o persoană afiliată băncii și/sau un grup de clienți aflați în legătură cu persoana afiliată băncii nu trebuie să depășească 10% din capitalul eligibil al băncii.

[Pct.14 în redacția Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

15. Suma valorii agregate a expunerilor băncii față de persoanele afiliate și/sau grupurile de clienți aflați în legătură cu persoanele afiliate băncii, după luarea în considerare a efectului diminuării riscului de credit în conformitate cu prevederile capitolelor VI-IX din *Regulamentul cu privire la expunerile mari* nu trebuie să depășească 20% din capitalul eligibil al băncii.

[Pct.15 în redacția Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

16. Băncile trebuie să respecte în orice moment limitele prevăzute în prezentul Capitol.

16¹. În cazul în care limitele prevăzute la punctele 14 și 15 sunt încălcate concomitent și Banca Națională a Moldovei își exercită competențele prevăzute la art.139 alin.(3) lit.n) din [Legea nr.202/2017](#) privind activitatea băncilor, din fondurile proprii se va deduce cea mai mare sumă ce depășește limitele stabilite la unul din punctele respective.

[Pct.16¹ în redacția Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

[Pct.16¹ introdus prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

Capitolul IV APROBAREA, ÎNREGISTRAREA TRANZACȚIILOR ȘI RAPORTAREA

17. Orice tranzacție cu o persoană afiliată băncii, a cărei valoare depășește echivalentul a 1 milion lei, trebuie să fie aprobată, înaintea încheierii acesteia/modificării condițiilor contractuale, cu votul cel puțin al majorității membrilor consiliului băncii, iar în cazurile în care nu se depășește echivalentul a 1 milion de lei, se aprobă de către organul executiv al băncii.

În scopul determinării faptului depășirii sau nu a pragului prevăzut în prezentul punct valorile tranzacțiilor care duc la formarea expunerii față de bancă se cumulează separat de valorile tranzacțiilor care nu duc la formarea expunerilor față de aceasta. În cazul tranzacțiilor care duc la formarea expunerii față de bancă, valoarea tranzacției, menționate în primul alineat, se va calcula cumulat cu valoarea tranzacțiilor care formează expuneri cu persoana afiliată și/sau cu clienți aflați în legătură cu persoana afiliată băncii.

Prin derogare de la primul alineat în temeiul politicilor aprobate de către Consiliul băncii:

1) organul executiv sau un membru al acestuia poate să aprobe orice tranzacție cu persoanele afiliate băncii, a cărei valoare depășește echivalentul a 1 milion lei, alta decât cea care formează expuneri, în cazul în care Consiliul băncii a aprobat un contract-cadru/condiții generale aferente tranzacțiilor cu persoanele afiliate, care vor specifica în mod clar termenul și condițiile cu privire la tranzacțiile ce urmează a fi efectuate de către bancă;

2) pot fi exceptate de la aprobarea prealabilă tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii care sunt efectuate în condiții generale (conform condițiilor produselor și tarifelor aprobate de organul de conducere, în limita competențelor) și țin de:

a) vânzarea/cumpărarea valutei prin virament și/sau în numerar în mărime de până la 1 milion lei;

b) încasarea/achitarea comisioanelor pentru operațiuni de intermediere, achitarea dobânzilor/comisioanelor pentru tranzacțiile încheiate cu persoanele afiliate băncii.

La decizia sa, Consiliul băncii poate aproba și tranzacțiile menționate în suma ce nu depășește echivalentul a 1 milion de lei. Persoana afiliată ce are interes material într-o tranzacție trebuie să părăsească orice ședință la care este pusă în discuție această tranzacție. În cazul realizării împuternicirilor menționate de către organul executiv sau de către un membru al acestuia, subdiviziunea auditului intern va raporta periodic (cel puțin trimestrial) consiliului băncii referitor la volumul și

corectitudinea aprobării acestor tranzacții.

În cazul în care apare relația de afiliere cu o persoană, ulterior încheierii unei tranzacții cu aceasta, Consiliul băncii trebuie să fie informat fără întârziere despre apariția relației de afiliere și tranzacțiile existente și, în termen rezonabil, trebuie să fie întreprinse măsurile necesare pentru conformarea acestora cu prevederile prezentului regulament, inclusiv să fie reexamineate tranzacțiile respective întru evaluarea riscurilor aferente și eliminarea condițiilor avantajoase în cazul existenței acestora.

[Pct.17 modificat prin Hot.BNM nr.137 din 30.06.2022, în vigoare 15.11.2022]

[Pct.17 modificat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

[Pct.17 modificat prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

18. Hotărârile Consiliului băncii, organului executiv privind încheierea tranzacțiilor cu persoanele afiliate trebuie să conțină informația referitor la termenele și condițiile tranzacției, precum și confirmarea că tranzacția se efectuează exclusiv în interesele băncii și pe aceleași termene, în aceleași condiții ca și tranzacțiile cu persoanele neafiliate.

[Pct.18 modificat prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

19. Banca trebuie să dețină și să mențină un Registru al persoanelor afiliate băncii și un Registru al tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii. Tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii se înscriu în registrul respectiv, cu indicarea naturii tranzacției, datei încheierii tranzacției, numărul contractului, sumei și termenelor acesteia. În cazul tranzacțiilor de credit/împrumut se indică asigurarea și asigurătorul acestora. Termenul de păstrare a înregistrărilor în ambele registre este minimum 5 ani de la data dispariției afilierii și/sau stingerea obligațiilor.

[Pct.19 modificat prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

20. Băncile trebuie să dispună de reglementări interne, aprobate de organul de conducere, privind cunoașterea persoanelor afiliate băncii, identificarea tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii, inclusiv a expunerilor băncii față de persoanele respective și suma totală a acestor expuneri, precum și să efectueze monitorizarea și raportarea lor printr-un proces independent de gestionare a expunerilor. În vederea neadmiterii riscurilor excesive aferente tranzacțiilor cu persoanele afiliate, Consiliul băncii trebuie să reexamineze cel puțin o dată în an tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, existente la momentul reexaminării și să întreprindă măsurile necesare pentru diminuarea riscurilor respective.

[Pct.20 în redacția Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

20¹. Banca identifică și colectează informații cu privire la persoanele sale afiliate. Lista persoanelor afiliate se prezintă trimestrial Consiliului băncii.

[Pct.20¹ introdus prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

20². La stabilirea reglementărilor interne menționate la punctul 20, banca va ține cont de prevederile anexei nr.2 la prezentul regulament, care determină cerințe minime cu privire la reglementările interne și practicile de gestionare a riscurilor asociate tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii.

[Pct.20² introdus prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.07.2019]

21. Băncile prezintă Băncii Naționale raportul cu privire la tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii și raportul privind persoanele afiliate băncii în conformitate cu cerințele actelor normative ale Băncii Naționale aferente raportării.

[Capitolul V (pct.22-28) introdus prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

Capitolul V
IDENTIFICAREA DE CĂTRE BANCA NAȚIONALĂ
A PERSOANELOR AFILATE BĂNCII

22. Banca Națională a Moldovei, în cadrul procesului de supraveghere, ținând cont de natura relațiilor, tranzacțiilor și existența altor relații cu banca poate prezuma persoanele afiliate băncii, conform definiției stipulate la art.3 din [Legea nr.202/2017](#) privind activitatea băncilor, dacă aceste persoane întrunesc una sau mai multe dintre caracteristicile prevăzute în anexa nr.1 la prezentul regulament, în baza deciziei comitetului executiv.

[Pct.22 în redacția Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

23. Banca Națională a Moldovei notifică în scris banca despre decizia emisă conform punctului 22, în 3 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei.

[Pct.23 în redacția Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

24. Pînă la proba contrară, care urmează a fi prezentată Băncii Naționale de către bancă în termen de 15 zile lucrătoare după data recepționării notificării conform punctului 23, persoanele identificate de Banca Națională conform punctului 22 sînt prezumate că sînt persoane afiliate băncii din data tranzacției.

25. La prezentarea de către bancă a probelor ce atestă neafilierea persoanelor identificate de Banca Națională conform punctului 22, în termen de cel puțin 10 zile lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut în punctul 24, Comitetul executiv al Băncii Naționale poate lua decizia de anulare sau de modificare a notificării, cu informarea concomitentă a băncii în acest sens sau, în caz contrar, ia decizia de calificare ca persoane afiliate și informează despre obligativitatea includerii în termen de 5 zile lucrătoare a persoanelor respective în Registrul persoanelor afiliate băncii și în Registrul tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii, cu actualizarea listelor întocmite conform punctelor 20¹ și 21 și a oricăror alte informații care sînt raportate la Banca Națională pentru următoarea dată gestionară.

[Pct.25 modificat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

26. În cazul în care banca nu a prezentat Băncii Naționale, în termenul indicat la punctul 24, probe ce atestă neafilierea persoanelor identificate conform punctului 22, decizia Comitetului executiv al Băncii Naționale rămîne în vigoare și banca în termen de 5 zile lucrătoare trebuie să includă persoanele afiliate respective în Registrul persoanelor afiliate băncii și în Registrul tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii, să actualizeze listele întocmite conform punctelor 20¹ și 21 și orice alte informații care sînt raportate la Banca Națională pentru următoarea dată gestionară.

[Pct.26 modificat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

27. În cazul în care se stabilește relația de afiliere cu o persoană în temeiul deciziei Comitetului executiv al Băncii Naționale, organul executiv al băncii informează fără întîrziere Consiliul băncii despre acest fapt și despre tranzacțiile existente cu aceste persoane și întreprinde măsurile necesare pentru conformarea cu prevederile prezentului regulament, inclusiv reexaminează tranzacțiile respective în scopul evaluării riscurilor aferente și eliminării condițiilor avantajoase în cazul existenței acestora.

28. Banca poate să utilizeze în procesul de identificare a persoanelor sale afiliate, cel puțin, caracteristicile de identificare a persoanelor afiliate specificate în anexa nr.1 la prezentul regulament.

[Pct.28 completat prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

29. Persoanele calificate ca afiliate de Banca Națională a Moldovei și incluse în Registrul persoanelor afiliate se vor califica ca persoane afiliate pînă la dispariția caracteristicilor care au stat la baza calificării respective și/sau rambursarea creditului. În cazul în care datoriile persoanei calificate ca fiind afiliate au fost trecute la scăderi/pierderi și dacă între persoană și bancă mai există relații contractuale, astfel încât banca are dreptul de a cere satisfacerea creanței sale, această persoană se va califica ca fiind persoană afiliată băncii pînă la îndeplinirea condițiilor din prezentul punct.

[Pct.29 introdus prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

30. Persoanele calificate ca afiliate de Banca Națională a Moldovei nu se vor mai califica în acest fel, dacă potrivit deciziei Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei persoana nu poate fi

calificată în continuare ca afiliată cu banca în baza caracteristicilor rămase. Decizia menționată urmează a fi luată în termen de 30 de zile de la recepționarea solicitării scrise a băncii. Solicitarea băncii va conține probele care atestă eliminarea caracteristicilor și justificarea imposibilității calificării ca persoană afiliată în baza caracteristicilor rămase.

[Pct.30 introdus prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

Anexa nr.1
la Regulamentul privind tranzacțiile
băncii cu persoanele sale afiliate

**Caracteristicile utilizate de către Banca Națională a Moldovei pentru
identificarea persoanelor care au relații sau efectuează tranzacții
cu banca și/sau afiliatele acesteia**

1. Cu referire la caracterul relațiilor

1) Exclusivitate:

tranzacțiile efectuate de către debitor, inclusiv legate de expunerea față de bancă, nu sunt justificate din punct de vedere economic;

2) Dependență economică:

a) fluxurile viitoare de numerar preconizate a fi înregistrate de persoană urmare activității desfășurate nu sunt proporționale mijloacelor bănești necesare achitării, conform relațiilor contractuale privind datoriile aferente creditelor primite de la bancă;

b) persoana nu desfășoară activitate economică pe măsura finanțării primite de la bancă sau nu înregistrează venituri (inclusiv, persoane juridice fictive sau înregistrate în zonele offshore) și mijloacele bănești primite de la bancă sau de la persoanele afiliate băncii reprezintă o sursă importantă de finanțare a persoanei;

c) persoana acționează preponderent ca reprezentant al băncii sau al persoanelor afiliate băncii;

d) persoana face parte dintr-un grup de debitori aflați în legătură, cărora banca le acordă credite semnificative în raport cu activitatea acestora;

e) persoana face parte dintr-un grup de clienți aflați în legătură, iar gajul pentru creditele acestora este depus de o persoană afiliată băncii;

3) Infrastructură comună:

a) persoana este înregistrată la aceeași adresă fizică și/sau dispune de adrese virtuale asemănătoare cu cele ale băncii sau ale persoanelor afiliate băncii, cu excepția cazurilor când serviciile, inclusiv cele externalizate sunt furnizate de compania terță către un număr larg de clienți;

b) persoana utilizează elemente structurale comune, în special sisteme IT, cu banca sau cu persoanele afiliate băncii (inclusiv prin externalizarea activităților);

c) persoana angajează aceeași persoană în conducerea acesteia ca și banca sau ca persoanele afiliate băncii sau un angajat al acestei persoane este membru al organului de conducere al băncii și/sau ocupă funcție similară de conducere în cadrul persoanelor afiliate băncii, sau viceversa;

d) persoana împuternicește banca sau persoanele afiliate băncii de a o reprezenta legal (cu excepția cazurilor când furnizarea a astfel de servicii reprezintă genul de activitate al persoanei afiliate) sau persoana este o entitate specializată înființată cu scopul exercitării unor anumite funcții și este controlată de bancă sau de persoanele afiliate băncii;

4) Transparență insuficientă:

a) informația disponibilă cu privire la structura de proprietate a persoanei nu permite identificarea acționarilor care dețin direct sau indirect controlul în capitalul social al persoanei și/sau a beneficiarilor efectivi ai acestora;

b) structura de proprietate a persoanei este nejustificat de complicată și ramificată și care nu permite identificarea beneficiarului efectiv al debitorului;

c) persoana nu dezvăluie băncii informații cu privire la relațiile sale cu banca și/sau cu persoanele afiliate băncii, inclusiv informații ce țin de administrarea datoriei în contextul evaluării acesteia din perspectiva riscului de credit, de structura de proprietate a persoanei și de beneficiarul efectiv al acesteia, chiar și atunci când aceste informații sunt solicitate de către Banca Națională a Moldovei;

d) persoana nu este înregistrată în țara unde își desfășoară activitatea de bază și nu există motive rezonabile economice sau financiare în acest sens;

e) persoana declară public despre existența relațiilor sale de afiliere cu banca sau cu persoanele afiliate băncii;

5) Alte relații:

persoana acționează concertat cu altă persoană sau mai multe persoane care sunt acționari cu dețineri calificate ale băncii astfel cum este prevăzut la art.3 din [Legea nr.202/2017](#) privind activitatea băncilor.

2. Cu referire la natura tranzacțiilor

1) Obiectul tranzacției și scopul utilizării mijloacelor bănești:

a) tranzacțiile efectuate și utilizarea mijloacelor financiare nu reflectă genurile de activitate desfășurate de persoană, cu excepția situației de lansare a noilor genuri de activitate;

b) mijloacele financiare primite de la bancă sunt utilizate pentru alte scopuri decât cele stabilite la contractarea creditului și/sau banca nu deține informații privind utilizarea mijloacelor financiare aferente creditului;

c) mijloacele bănești sunt utilizate de persoanele afiliate băncii sau în interesul acestora în mod direct sau indirect (inclusiv pentru achitarea împrumuturilor/creditelor către alte instituții financiare, procurarea de active și achitarea serviciilor);

d) banca acordă mijloace bănești unei persoane cu scopul procurării bunului luat în posesie/prorietate de la una sau mai multe persoane afiliate ale sale și/sau de la persoane din grupul de clienți aflați în legătură cu oricare dintre aceste persoane;

e) banca acordă mijloace bănești persoanei cu scopul procurării bunului gajat/ipotecat în scopul garantării creditelor uneia sau mai multor persoane afiliate ale sale și/sau persoanelor din grupul de clienți aflate în legătură cu oricare dintre aceste persoane.

2) Documentația:

a) nu există documente disponibile cu privire la tranzacția ce ține de acordarea creditului sau documentele nu corespund cerințelor reglementărilor interne ale băncii (inclusiv lipsa/insuficiența documentelor);

b) esența și conținutul faptelor economice a tranzacției nu reprezintă forma juridică a acesteia și/sau documentele disponibile nu reprezintă caracteristicile reale și esența economică a tranzacției;

3) Standardele de tranzacționare – în mod ordinar tranzacțiile nu ar fi derulate de bancă în următoarele circumstanțe:

a) reglementările interne cu privire la creditare nu prevăd efectuarea unor astfel de tranzacții sau tranzacțiile sunt efectuate cu devieri de la reglementările interne ale băncii neavând o justificare economică;

b) tranzacțiile sunt efectuate cu încălcarea reglementărilor interne ale băncii;

c) există o discrepanță semnificativă între locația geografică a persoanei și esența/condițiile tranzacției;

d) contractul de împrumut al persoanei cu banca prevede unele condiții speciale care îi permit să anuleze unele obligațiuni față de bancă sau să transfere împrumutul către o persoană afiliată băncii;

e) debitorul/contrapartea se bucură de condiții de rambursare care nu sunt similare condițiilor de rambursare generale pentru alți debitori/contrapărți ale băncii cu caracteristici similare neavând o justificare economică rezultată din totalul relațiilor comerciale între bancă și debitor/contraparte;

f) numărul angajaților persoanei nu corespunde genului și volumului de activitate a persoanei și/sau scopului tranzacției efectuate de bancă cu persoana respectivă;

g) persoana nu a obținut în termenul prevăzut de legislație documentele/licențele/autorizările necesare pentru desfășurarea activității pentru care a fost acordat împrumutul/creditul (de exemplu, nu a

fost obținută autorizarea/permisiunea pentru executarea lucrărilor de construcții etc.) și nu există o justificare credibilă a acestei întârzieri;

4) Clauze contractuale – tranzacțiile nu ar fi fost încheiate în temeiul condițiilor în cazul unei alte bănci (cu referire la cele mai bune practici), inclusiv în următoarele cazuri:

a) suma împrumutului acordat nu corespunde capacității debitorului de a genera flux de numerar pentru achitarea împrumutului;

b) există o disproporționalitate semnificativă între condiții, obligațiuni și drepturi stipulate în contract;

c) unele clauze ale contractului, inclusiv cu privire la rambursarea creditului, lipsesc, sunt incomplete sau diferă de clauzele altor contracte în cadrul aceleiași bănci (condiții mai avantajoase) acordate debitorilor similari și nu există o justificare economică;

5) Gradul de îndatorare – suma contractată ca împrumut nu ar fi fost acordată de o altă bancă (cu referire la cele mai bune practici), inclusiv în următoarele cazuri:

a) împrumutul nu poate fi rambursat în termenele și forma necesară, ținând cont de bonitatea debitorului și sursele de venituri de care dispune;

b) împrumutul nu poate fi rambursat în termenele și forma necesară, ținând cont de veniturile generate de împrumutul investit de debitor;

c) indicele clasamentului stabilit de către bancă, ca urmare a evaluării împrumutului (sau calitatea investiției/tranzacției), este sub nivelul minim acceptabil de aceasta;

6) Instrumente de control intern – mecanismele de control intern sunt insuficiente pentru efectuarea tranzacțiilor în comparație cu mecanismele de control utilizate în alte situații și nu există justificare economică pentru acest fapt, inclusiv:

a) tranzacția a fost efectuată în baza unei proceduri diferite de cea utilizată pentru contrapărți similare care beneficiază de același produs în cadrul băncii;

b) nu există un aviz pozitiv de la funcția de gestionare a riscurilor cu privire la efectuarea unei astfel de tranzacții sau avizul este negativ, sau recomandările funcției respective nu au fost luate în considerație;

c) suma tranzacției efectuate excede limita internă stabilită de bancă pentru astfel de categorie de contrapărți și nu există o justificare economică pentru bancă în astfel de tranzacții;

d) activele/serviciile vândute/prestate băncii nu pot fi identificate sau nu există dovezi cu privire la existența acestora la momentul efectuării tranzacției;

e) banca nu a inițiat conform prevederilor reglementărilor interne procedura de colectare a plăților expirate sau de comercializare a gajului cu privire la creditul/împrumutul acordat;

7) Rata dobânzii, comisioane și prețuri:

a) rata dobânzii, comisioanele și veniturile (cheltuielile) operaționale aferente tranzacției diferă de condițiile stabilite în reglementările interne ale băncii/condițiile contractuale cu alți debitori/contrapărți cu caracteristici similare și/sau nu există justificare economică pentru acest fapt;

b) prețul de vânzare a activelor și/sau serviciilor prestate de bancă diferă substanțial de condițiile curente pe piață și nu există justificare economică pentru acest fapt;

c) prețul de procurare a activelor și/sau a serviciilor prestate băncii diferă substanțial de condițiile curente pe piață și nu există justificare economică pentru acest fapt;

8) Gajul și garanțiile:

a) persoana dispune de contract cu banca sau cu persoanele afiliate băncii de a compensa reciproc obligațiunile altor clienți cu caracteristici similare și nu există justificare economică pentru acest fapt;

b) banca a acceptat un gaj din partea debitorului/contrapărții care are o calitate inferioară decât gajul acceptat de la alți clienți cu caracteristici similare și nu există justificare economică pentru acest fapt.

[Anexa nr.1 în redacția Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.06.2019]

[Anexa introdusă prin [Hot.BNM nr.269 din 17.10.2016](#), în vigoare 04.11.2016]

Cerințe minime cu privire la reglementările interne și practicile de gestionare a riscurilor asociate tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii

1. Reglementările interne aferente tranzacțiilor băncii cu persoanele afiliate

1) Politicile băncii vor fi cuprinzătoare și adaptate la natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente modelului de afaceri și activităților desfășurate de bancă aferente tranzacțiilor băncii cu persoanele sale afiliate și vor asigura următoarele:

a) angajarea băncii în tranzacții și relații sigure și prudente cu persoanele sale afiliate în limitele și cu respectarea legislației în vigoare, pentru a evita implicarea băncii în riscuri excesive, inclusiv în riscuri aferente deteriorării reputației băncii, și asigurării încrederii publicului larg;

b) utilizarea celor mai înalte standarde de etică și transparență în ceea ce ține de tranzacțiile cu persoanele sale afiliate care vor reglementa relațiile băncii cu aceste persoane și vor accentua așteptările privind integritatea și valorile etice ale băncii și ale personalului, precum și cerințele privind dezvăluirea conflictelor de interese, actuale și potențiale;

c) o structură eficientă și solidă de guvernare corporativă cu identificarea așteptărilor organului de conducere, a rolurilor și a responsabilităților legate de persoanele afiliate băncii;

d) responsabilitatea organului de conducere pentru a asigura că toate tranzacțiile dintre bancă și persoanele sale afiliate sunt efectuate în interesul băncii și sunt monitorizate și controlate corespunzător;

e) adoptarea de către organul de conducere a procedurilor adecvate pentru a se asigura că orice relație a băncii cu afiliații săi este o relație financiară și managerială prudentă și sănătoasă cu o documentare corespunzătoare;

f) responsabilitatea consiliului pentru monitorizarea și gestionarea în modul corespunzător a conflictelor de interese actuale și potențiale între interesele băncii și persoanele afiliate acesteia.

2) Totodată, reglementările interne aferente persoanelor afiliate băncii de asemenea includ cel puțin următoarele aspecte ce țin de:

a) sisteme de dezvăluire și stocare a informațiilor privind acționarii direcți și indirecti cu dețineri calificate ale băncii, inclusiv beneficiarii efectivi ai acestora, care vor include dezvăluirea de către aceștia a informației aferentă lor prin declarații pe propria răspundere sub sancțiunea legii;

b) proceduri de asigurare a realizării tranzacțiilor cu persoanele afiliate în interesul băncii;

c) evaluarea periodică și identificarea intereselor materiale ale persoanelor afiliate băncii;

d) proceduri privind creditarea persoanelor afiliate băncii și efectuarea altor tranzacții cu acestea sau care implică astfel de persoane;

e) stabilirea comisioanelor și a altor plăți recepționate de la persoanele afiliate băncii pentru serviciile prestate de bancă, și invers;

f) schimbul de informații aferente persoanelor afiliate băncii între subdiviziunile relevante ale băncii, inclusiv procesul de raportare, către organul de conducere, ce ține de tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate;

g) interzicerea utilizării informațiilor ce constituie secret bancar de către insider în scopul facilitării derulării tranzacțiilor băncii cu persoanele sale afiliate;

h) circumstanțele și condițiile de utilizare de către persoanele afiliate a proprietății băncii;

i) restricțiile cu privire la oferirea de către bancă persoanelor sale afiliate a cadourilor și a altor beneficii, cu excepția situațiilor expres prevăzute în cadrul reglementărilor interne aferente remunerării;

j) obligativitatea salariaților băncii de a raporta prompt organului executiv și/sau consiliului băncii despre orice comportament imprudent al salariaților și/sau cu încălcarea reglementărilor interne/practicilor aplicabile elaborate conform prezentei anexe;

k) aplicarea unor indicatori care vor identifica tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, care vor

conduce la ridicarea nivelului riscului actual și viitor de afectare a profiturilor băncii;

l) specificarea consecințelor în cazul încălcării obligațiilor fiduciare și al comportamentului imprudent și/sau non-etic, inclusiv nerespectării reglementărilor interne ale băncii privind tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii;

m) responsabilitățile funcțiilor de control intern din cadrul băncii aferente relațiilor băncii cu persoanele sale afiliate;

n) organizarea sistemelor de gestionare a informației care va include acumularea informației privind identificarea persoanelor afiliate băncii, precum și acumularea rapoartelor financiare (situațiile financiare, inclusiv profitul/venitul) ale persoanelor afiliate băncii, care sunt debitori ai băncii;

o) transparență și dezvăluire aferente tranzacțiilor băncii cu persoanele sale afiliate.

3) Reglementările interne secundare ale băncii stabilite în baza reglementărilor interne primare aprobate la nivelul consiliului urmează să asigure cel puțin următoarele:

a) existența unui canal protejat de comunicare a informației privind suspiciunile ce țin de încălcări comise la efectuarea tranzacțiilor băncii cu persoanele sale afiliate;

b) existența canalelor de comunicare pentru salariați în vederea acordării suportului/asistenței în procesul realizării tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii;

c) efectuarea unor evaluări adecvate și efective pentru a verifica identitatea persoanei afiliate băncii și informațiile furnizate;

d) atribuirea de sarcini unei funcții de control intern pentru a constata până la aprobarea tranzacției cu persoana afiliată băncii dacă aceasta va fi efectuată în conformitate cu reglementările interne aferente tranzacțiilor băncii cu persoanele afiliate;

e) existența procesului de raportare și comunicare promptă către consiliu băncii despre orice tranzacții cu persoanele afiliate băncii, care ridică nivelul riscului actual și viitor de afectare a profiturilor băncii, și/sau care nu sunt în conformitate cu reglementările interne;

f) existența unui program de audit pentru a evalua funcționarea adecvată a reglementărilor interne ale băncii în domeniul dat.

[Pct.1 modificat prin Hot.BNM nr.137 din 30.06.2022, în vigoare 15.11.2022]

2. Practici de gestionare a riscurilor aferente tranzacțiilor băncii cu persoanele sale afiliate.

1) Banca asigură practici sănătoase de gestionare a riscurilor aferente tranzacțiilor băncii cu persoanele sale afiliate prin identificarea, cuantificarea, monitorizarea și controlul riscului aferent persoanelor afiliate băncii. Riscurile cele mai des asociate tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii sunt riscul reputațional, riscul de credit, riscul de lichiditate și operațional;

2) Relațiile și tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii urmează să fie obiectul unor mecanisme de control și procese de gestiune a riscurilor extrem de robuste. Modul în care sunt aplicate și extinse mecanismele de control și de gestionare a riscurilor în bancă depinde de mărimea, structura de proprietate și organizare, de activitățile derulate și de complexitatea persoanelor afiliate băncii și a tranzacțiilor cu acestea;

3) Banca asigură informarea persoanelor sale afiliate prin plasarea pe pagina sa oficială a extrasului din reglementările interne cu privire la persoanele afiliate băncii și tranzacțiile cu acestea și/sau informația care conține prevederi strategice ale băncii cu privire la gestionarea riscului aferent tranzacțiilor cu persoanele sale afiliate, precum și aduce la cunoștința persoanelor afiliate băncii prevederile reglementărilor interne în cazul încheierii tranzacțiilor;

4) Derularea de către bancă a unor tranzacții cu persoanele sale afiliate pentru a realiza funcții bancare, a furniza produse și servicii clienților sau a-și atinge în alt mod obiectivele strategice nu diminuează responsabilitatea organului de conducere al băncii în a asigura că atât relațiile, cât și furnizarea de produse și servicii sunt desfășurate într-o manieră sigură și prudentă și servesc intereselor băncii;

5) Banca asigură implementarea unei structuri de guvernare corporativă care să determine existența unor sisteme eficiente de politici și de control în raport cu persoanele afiliate băncii și care nu le permite membrilor organului de conducere și persoanelor care dețin funcții-cheie să subordoneze

interesele băncii celor ale persoanelor afiliate băncii;

6) Banca asigură că relațiile băncii cu persoanele sale afiliate, inclusiv aferente afacerilor membrilor organelor de conducere, nu sunt derulate în condiții mai avantajoase în comparație cu relațiile cu persoanele neafiliate băncii, nu compromit în niciun mod luarea deciziilor și nu prejudiciază banca;

7) Banca asigură întreprinderea măsurilor necesare și posibile pentru a preveni abuzul din partea membrilor organelor de conducere și a altor salariați în relații cu persoanele afiliate băncii;

8) Din perspectiva relațiilor cu persoanele afiliate băncii, organul de conducere asigură:

a) stabilirea unor reglementări interne adecvate cu privire la persoanele afiliate băncii;

b) stabilirea și implementarea unor procese solide și independente de monitorizare și asigurare a respectării reglementărilor interne, a cadrului normativ privind persoanele afiliate băncii;

c) instruirea periodică a membrilor săi și a salariaților cu privire la riscurile asociate persoanelor afiliate băncii și dezvăluirea conflictelor de interes;

d) implementarea unor sisteme informaționale eficiente care asigură raportarea într-un mod transparent și comprehensiv a activităților și expunerilor față de persoanele afiliate băncii;

e) întocmirea situațiilor financiare corecte cu dezvăluirea informațiilor relevante cu privire la tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii în nota explicativă la situațiile financiare respective;

9) Pentru realizarea respectării/implementării reglementărilor interne se asigură cel puțin:

a) stabilirea strategiei de afaceri al băncii în efectuarea tranzacțiilor cu persoanele sale afiliate;

b) obținerea informațiilor periodice actualizate de la acționarii cu dețineri calificate al băncii, de la membrii organului de conducere și de la persoanele care dețin funcții-cheie cu privire la persoanele afiliate acestora;

c) dispunerea de mecanisme interne cu privire la dezvăluirea informațiilor de către acționarii cu dețineri calificate al băncii, membrii organului de conducere și de către persoanele care dețin funcții-cheie (declarații pe propria răspundere);

d) existența unui mecanism robust pentru a determina că tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii nu sunt efectuate în condiții mai avantajoase în comparație cu cele ale persoanelor neafiliate băncii;

e) existența mecanismelor de prevenire a acțiunilor frauduloase întreprinse de salariații băncii în efectuarea tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii, precum și de abuz din partea membrilor organului de conducere;

f) identificarea unor interese materiale pe care persoana afiliată băncii le are în raport cu banca, cu afacerea unui debitor al băncii, solicitant de credit, alt client al băncii sau furnizor;

g) existența unui mecanism intern robust și transparent privind punerea la dispoziția unei persoane afiliate băncii proprietatea sa (oficii, spații de stocare, autoturisme, tehnică de calcul și alte imobilizări corporale) pentru utilizare;

h) existența la nivelul băncii a unui sistem eficient de identificare și monitorizare a tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii;

i) existența unui mecanism intern privind posibilitatea punerii în discuție și eventualei opuneri, de către membrii organului de conducere a tranzacției cu persoanele afiliate care aparent corespunde cerințelor legislației;

j) existența în relațiile contractuale a prevederilor care specifică obligativitatea contrapărții să dezvăluie informațiile necesare băncii pentru a determina dacă este sau nu persoană afiliată băncii;

k) informarea acționarilor cu dețineri calificate al băncii, a membrilor organului de conducere și a salariaților băncii cu privire la riscurile asociate relațiilor cu persoanele afiliate băncii și la reglementările interne aplicabile în relații cu persoanele afiliate băncii;

l) implementarea unui sistem solid de gestionare a riscurilor pentru a monitoriza și raporta activitățile și expunerile față de persoanele afiliate băncii.

[Pct.2 modificat prin Hot.BNM nr.137 din 30.06.2022, în vigoare 15.11.2022]

[Anexa nr.2 introdusă prin Hot.BNM nr.110 din 05.04.2019, în vigoare 19.07.2019]

LISTA
actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei care se abrogă

1. [Regulamentul nr.3/09 cu privire la expunerile “mari”, aprobat la ședința Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei din 1 decembrie 1995](#), proces-verbal nr.37 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.70, art.31).
2. [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.6 din 8 iulie 1997](#) privind modificarea și completarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele “mari” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.48, art.81).
3. [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.30 din 8 august 1997](#) privind modificarea și completarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele “mari” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.67-68, art.117).
4. Punctul II, subpunctele 2 și 3 din [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.36 din 8 august 1997](#) cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor financiare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.40-42, art.98).
5. [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.76 din 3 octombrie 1997](#) privind modificarea și completarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele “mari” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.67-68, art.118).
6. [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.217 din 18 august 1999](#) privind modificarea și completarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele “mari” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.94-95, art.151).
7. [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.418 din 28 decembrie 2000](#) cu privire la modificarea și completarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele “mari” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.166-168, art.454).
8. [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.161 din 28 iunie 2001](#) cu privire la modificarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele “mari” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.73-74, art.210).
9. [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.9 din 23 ianuarie 2003](#) privind modificarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele “mari” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.11-13, art.23).
10. [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.370 din 15 decembrie 2005](#) cu privire la modificarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la creditele “mari” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.172-175, art.618).
11. [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.143 din 1 iunie 2006](#) privind modificarea Regulamentului cu privire la expunerile “mari” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.87-90, art.318).
12. [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.180 din 19 iulie 2007](#) cu privire la modificarea Regulamentului nr.3/09 cu privire la expunerile “mari” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.131-135, art.516).
13. Punctul III și IV din [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.194 din 9 octombrie 2008](#) cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.204-205, art.620).
14. [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.201 din 13 august 2009](#) cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.150, art.675).

15. Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, aprobat prin [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.297 din 30 decembrie 2009](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.27-28, art.102).

16. [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.70 din 1 aprilie 2010](#) cu privire la modificarea punctului 2 din [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.201 din 13 august 2009](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.62-63, art.239).

17. [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.86 din 30 aprilie 2010](#) privind modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.94-97, art.357).

18. Punctele 1 și 2 din [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.242 din 3 noiembrie 2011](#) cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.227-232, art.2100).

19. Punctul 2 din [Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.301 din 20 decembrie 2012](#) privind modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.270-272a, art.1627).